

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

De Eo Qvi Consangvineam Vxoris suae, vel sponsam patris sui, vel
consanguineam sponsae propriae cognouit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO
CHRISTI
1179.

super quaestionibus suis coram vobis respondere, & vos vicissim postmodum rationes & allegationes partis vtriusque diligentius audiat, & cum concordia vel iudicio terminetis.

CAP. II. *Idem decano & clericis Maturiensibus.*

Miramur plurimum & mouemur, quod cum causam qua inter vos & dilectos fratres abbatem & fratres Maturienensis monasterii vertitur, dilectis filiis nostris archidiacono V Volterano & abbati de Spongia commissemus sine debito terminandam, & abbas & fratres parati essent iudicium illorum subire, si vos eis super quaestionibus, quas aduersus vos proponunt, deberetis respondere in continenti, sicut iidem iudices nobis literis suis intimauerunt, id efficere noluitis. Vnde quia rationis ordo hoc exigit, vt si quis sibi vult ab aliquo iustitiam exhiberi, ei non debet quod iustum est denegare, fraternitatem vestram &c. quatenus accusatione ipsa, quam aduersus praedictos abbatem & fratres intenditis, proposita, & responsione facta eidem abbati & fratribus coram praedictis iudicibus in continenti respondeatis: vt causa vestra & ipsorum vicissim postmodum audiri debeat & terminari. Nos enim eisdem iudicibus dedimus in mandatis, vt vos ad id faciendum instanter moneant, & auctoritate nostra districte compellant.

DE EO QVI CONSANGVINEAM PAR. XII.

VXORIS SVÆ, VEL SPONSAM PATRIS SVI,
vel consanguineam sponsæ propriæ cognouit.

CAP. I.

Idem Vuirgorniensis episcopo.

SI quis parochianorum tuorum matrem forte vel sororem, vel filiam vxoris suæ carnaliter cognouerit, & hoc publicum & manifestum fuerit, ab ea penitus est separandus, & vterque illorum, scilicet tam mœchus quam mœcha, debet sine spe coniugii perpetuo permanere. Si autem hoc secretum & occultum fuerit, pœnitentiam de commisso debet accipere, & vxori suæ infra tempus pœ-

27. Quest.
2. Qui dor
mit.

nitentiæ vel extra, debitum, si exegerit, soluere. Sane si aliquam vxoris suæ consanguineam, quæ illi in tertio gradu vel deinceps contingat, carnali commixtione cognouerit, non est propterea diuortium inter eos celebrandum: sed delinquenti, secundum qualitatem personæ & criminis, est poenitentia iniungenda.

CAP. II. *Idem.*

Fraternitatis tuæ literas suscepimus, ex quarum tenore perpendimus, quod quidam parochianus tuus A. nomine, cum esset perfectæ ætatis, quamdam puellam in cunabulis desponsauit. Procedente vero tempore idem A. matrem puellæ cognouit, & eam in vxorem duxit. Vnde quia dubitas an huiusmodi matrimonium stare debeat, exinde a nobis consilium postulasti. Super quo fraternitati tuæ duximus respondendum, quod si memoratus vir matrem præfatæ puellæ, antequam puella illa annum septimum impleffet, accepit in vxorem; matrimonium non dissoluas, sed eundem virum præfatam mulierem sicut vxorem libere tenere permittas, cum huiusmodi dispensationes nullæ sint, quæ in cunabulis factæ sunt. Verum si postquam præfata puella septimum annum compleuit, prædictus vir matrem eius accepit in vxorem, cum extunc sponsalia placere consueuerint, inter eos sententiam diuortii non differas promulgare, nec ipsum filiam siue matrem in vxorem habere permittas.

CAP. III. *Idem Tullensi episcopo.*

Præsentium lator P. cum literis tuæ fraternitatis ad præsentiam nostram accessit, ex quarum tenore innotuit, quod pater eius quamdam iuuenulam sibi desponsauit, ipsumque tempus vt illam adduceret, destinauit. Sed ipse diabolico instinctu sponsam patris sui, licet vxoratus, carnali commixtione corruptit. Cumque patratum scelus ambo celarent, pater ignarus commissi sceleris, ad sponsam suam secundum morem accessit. Tum is de diuina miseratione compunctus, ad præsentiam vestram accessit, & crimen, quod illicite commiserat, humiliter est confessus. Mulier vero interrogata, prius negauit: sed postea discussione cautius facta, eandem culpam confessione propria pate-

ANNO
CHRISTI
1179.

patefecit. Quod cum patri eius innotuisset, vehementi dolore commotus, ad te pro consilio venit. Constitutis igitur in facie ecclesie tribus predictis, licet clerici tui abundarent sensu, diuersi diuersa dantes consilia, vnum tamen omnium consilium fuit, vt super instanti periculo in causa tam difficili apostolicum oraculum adirent. Indicta itaque patri continentia & vxori sue, filium poenitentem cum literis tuis, rei veritatem confessum, ad presentiam nostram curasti destinare, quaerens tibi formam praescribi, quam in similibus, si forte aliquid tale per diabolicam cooperationem emerferit, deceat obseruari: & quam eis debeas satisfactionem imponere, scripto nostro postulas edoceri. Tuae igitur inquisitioni respondentes, praesentium tibi significatione mandamus, quod si pater eius postquam rei conscius fuit, vxorem suam carnaliter non cognouit, de priori commixtione leue aut nullum peccatum incurrit: ei tamen viuenti, vel alii, ea viuente, non poterit copulari. Ceterum si sciens facinus, carnaliter eidem mulieri adhaeserit, ei septennis poenitentia indicatur: nec illi, nec alii carnaliter de rigore commisceri valebit. Mulieri quoque perpetuam continentiam & quatuordecim annorum poenitentiam duximus imponendam. Lator autem praesentium totidem annis poeniteat. Ab vxore tamen legitima, quam prius habuerat, nisi de communi consensu, nullatenus separetur.

De rigore,
ex dispensatione tamen
ab vxore de-
bitum exi-
get, cum
occultum
fuerit deli-
ctum.

CAP. IV. *Idem Pictauiensi episcopo.*

Veniens ad nos lator praesentium P. nobis fraternitatis tuae literas reportauit: ex quarum tenore perpendimus, quod cum quamdam vxorem duxisset, quidam dissuasurunt ei per mensem, quo eam duxerat, carnaliter cognoscere. Contigit autem, sicut dixit, quod pater iussit vxorem suam, quae mater erat sponsae, in lecto huius iacere: quam, diabolo suadente, cognouit: transacto vero mense, tam pater quam alii propinqui coegerunt, vt matrimonium cum sponsa sua consummaret: quod facere noluit, donec tecum super hoc loqueretur. Tu vero audita eius confessione, ipsum cum literis tuis ad sedem apostolicam transmisisti. Tuae igitur inquisitioni taliter respondemus; quod si occultum esset huius delictum, non posset rescin-

Concil. Tom. 27.

Dddd

dere matrimonium, quod publice contraxisset. Verum si publicum est, quod matri sponsæ carnaliter adhæsit, imponenda est pœnitentia paulo maior quam de adulterio: & exinde peracta pœnitentia, vel parte pœnitentiæ, poterit ex dispensatione cum alia matrimonium contrahere, & illa alii nubere. Ceterum si sponsam cognouerit antequam matrem vel post, nunquam poterit eam vel aliam in vxorem accipere.

C A P. V. *Idem* B. Exoniensi episcopo.*

Sed hoc de rigore, illud ex dispensatione.

Veniens ad præsentiam nostram R. lator præsentium, sua nobis assertionem monstravit, quod cum quamdam mulierem cognouisset, postea sciens consobrinam eius ausu temerario in vxorem accepit. *Et infra*: Si publicum & notorium fuerit, & eam quam prius cognouit, vxoris suæ consobrinam esse constiterit, aut alii comparent qui hoc velint vel possint legitime comprobare, ipsum religionem intrare commoneas & inducas. Si autem eum ad hoc inducere non poteris, ei de tanto delicto dignam pœnitentiam imponas, & ipsum ab vtraque muliere remoueas, & sine coniugio perpetuo manere præcipias. Quod si delictum eius occultum esse cognoscis, ipsum cum vxore, quam in facie ecclesiæ duxit, morari permittas, & eidem de commissio condignam pœnitentiam imponas.

C A P. VI.

Idem Burdegalensi episcopo. Pars capituli, Consuluit supra, de sponsalibus.

Super eo quod quemdam iuuenem asseris puellam nondum nubilem, fide interposita, iurasse: quæ dum facta nubilis virum repetit, & ille excipit, dicens eam non se debere ducere, pro eo quod postquam eam affidauit, carnaliter propinquam eius cognouit: inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod si manifestum est, eundem iuuenem cognouisse propinquam iam dictæ puellæ, aut si manifestum non est, & id fama loci habet, cum sponsio tantum esset de futuro, idem iuuenis potest & debet a puella absolui.

C A P. VII. *Idem* Exoniensi episcopo.*

Super eo quod a nobis tua sollicitudo requisivit, vtrum

ANNO
CHRISTI
1179.

ille qui prius cognouerat matrem siue sororem eius quam postea duxit in vxorem, teneatur ei carnaliter debitum soluere, & ab ea non possit exigere: quod etiam consilium dandum sit ei, qui hoc secretius confitetur, cum probari non possit, nec ipse velit vllatenus continere: tuæ petitioni duximus respondendum, quod attentius est monendus, vt vxorem suam labore inducere ad continentiam seruandam: vt si illa continere voluerit, continentiam simul obseruent. Si autem ad hoc induci non possit, & vir debitum soluat, & de commisso pœnitentiam agat. In hoc vero casu cum aliquis post contractum matrimonium, vxoris suæ siue matrem siue sororem cognoscit, id ipsum quod in priori seruetur.

C A P. VIII. *Item Eugenius tertius. Sed presbytero.*

Iuuenis ille qui puellam nondum septennem duxit, quamuis ætas repugnaret, ex humana tamen fragilitate tentauit quod complere non potuit. In dubiis quid tenendum. Quia igitur in his quæ dubia sunt, quod certius æstimamus, tenere debemus, tum propter honestatem ecclesiæ, quia ipsa ipsius coniux esse dicitur, tum propter prædictam dubitationem, mandamus tibi, vt consobrinam ipsius puellæ, quam postmodum duxit, ab eo diuidas.

DE RELIGIOSIS VIRIS DECIMAS PARS XIII.

EX PRIVILEGIO NON PRÆSTANTIBVS,
& de priuilegio abutentibus.

C A P. I.

*Item Alexander III. canonicis regularibus & monachis
Eboracensis ecclesiæ.*

AUARITIÆ, quæ est idolorum seruitus, radicem extirpare debent, qui sæculi vanitatibus renuntiantes, Domino elegerunt in religionis habitu militare. Intelleximus autem, quod in ecclesiis vestris, de quibus certas pensiones consueuistis percipere, portiones vel aliquos redditus minorastis, quos in illis ante tempora venerabilis fratris nostri Eboracensis archiepiscopi apostolicæ sedis legati, etiam postquam est archiepiscopatum adeptus, clerici habuerunt. Vnde quoniam hoc ex radice auaritiæ processit,

Concil. Tom. 27.

Dddd ij